

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolvasó szerkesztő és lapfajdos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
Kiadóhivatal: Szammer inre könyvnyomdája.

Erkölcstelen közélet.

Alig csillapul az egyik nagyszabású sikkasztás okozta izgalom, már itt az újabb, a mely tulszárnyalja a többit. Hermann volt a mi legutóbbi szenzációnk, mely egy társadalmi ember bukásában nyilvánult. — De a mikor az aradi közigazgatás egy bűnöse menekül az igazságszolgáltatás elől, több árdeklóval kísérjük a részleteket, mert a viselt dolgai után itélve az ottani közigazgatás nagyon hasonlatos a mieinkhez. A betegség általános, csak egyik másik helyen jobban pusztít. Nézzük csak!

A bűnkronikák sohasem szünetelnek. Hosszu-hosszu sorokat nem apasztja sem valamelyes nemzeti telbuzdulás, sem kötelességérzet, sem etikai kényszer. Hogy az eltüntetett összeg árvák pénze-e, vagy ügyletek kötésével foglalkozó pénztözséréké — egyáltalában nem határoz. Most tárgyalják a lapok az aradi negyedmillió sikkasztást. Az eset egyes részletei most jönnek nyilvánosságra, melynek tárgyalása folytán a főbűnös még némi romantikus mezbe is burkolódik. Ez esetet megelőzőleg egy adótárnok kezén tüntek el ezek, majd egy részvenytársaság pénztárát rohanták meg a betevők, mert pénztárosa eret vágott a pénzkészleten. Az apró panaminók száma legiónyi, de ezek már fel

sem tűnnek s a közönség figyelme ezekre egyáltalán nem reagál. Részletek hazájában 8 millió sikkasztás részleteit bontogatják. Node! mindenki a maga háza előtt seperjen.

Mikor így a tekintélyes férfit, a közélet kitünőségét, a nemes emberbarátot, a közművelődési egyesületek alapító és disztagját látjuk lerángatni arról a piedesztálról, melyre őt a sok-sok éven át megülledett tekintélye, czimboraság, apró-cseprő szivességek helyezték, — úgy érezheti magát minden ember, mint az országos járványok idején, midőn mindenki vizsla szemekkel nézi azokat, a kikkel okvetlenül érintkeznie kell. Senkiről sem lehetünk biztosak.

Nem vagyunk olyan elvakultak, hogy ezt a nagymérvű erkölcsi depravációt egyedül egy rendszer hibájául rójjuk fel, de kétségtelen áll, hogy az etikai tartalom, mely a bomlás ellen konzervál — igen megkopott s ma nem történik arra nézve semmi, hogy e bomlás megszüntetessék, sőt ellenkezőleg. Hogy közigazgatásunk volna e bajnak oka? Hisz éppen a mostani rendszernél nyílik arra alkalom, hogy megrostáltassuk az emberek — meg sem történik. Krivány ur két évtizeden keresztül pusztítja az árvák pénzét. Keresztül megy legkevesebb négy restauráció és mindig bevalasztatik. Meglehet,

hogy mellette sok kötelességtudó, pontos hivatalnok elbukott. Keresztül élt azonkívül Krivány ur temérdek rovancsolást meglepetésekkel tarkítja és mindig pontos-ságról, rendről zengenek a jegyzőkönyvek. Feltünik Krivány fényűzése, háza, életmódja, pazarlása és még sincs senki, aki két évtizeden keresztül szemébe vágja: az ur lop, lopja az árvák pénzét. Persze? — Krivány ur gentleman férfi, a ki készpénzzel fizet s pénzt szól, oda is tele marokkal, ahol mormogást hall és kétkedő ábrázatot lát. Ez hatott is. A mormogás elnémul, a kétkedő ábrázat pedig derült mosolyra változik. Ime! megtaláljuk a bűntársakat, pedig csak szőrmentibe simogattuk a dolgot.

Keressük a többi bűntársakat is. Az egyik bűntárs a tisztikar, mely nemtörődömségével szinte tüntetett.

Nem értjük alatta az egészét s legfőképpen az alantasakat nem. Ok is tudták, látták kétségtelen a manipulációt. „A gróf a szolgálja előtt a legkisebb“ mondja egy szellemes francia író, mert csak ez ismeri teljesen s ez tudja valóban, hogy mi van a tekintély alatt, melyet a külvilág czimerére előlegez. De őket is az ígézet tartotta fogva és még egy: ne szólj szám, nem fáj fejem s a szives hivataltárs, a közélet terén sokat forgoló, befolyásos,

Anicza.

Írta: Antónius.

Sohse kérnék senmit
Világéletemben,
Csak az a jó Isten egyszer
Meghallgatna engem.

Hogy egy óhajátom
Beteljesedhetnék:
Hogy én aztán örök-mindig
Melletted lehetnék.

Csilloghatna tőlem
Királyok gyémántja,
Tudom, a te szép szemednek
Ott se lenne párja.

A kertek rózsái
Váltig nyílnaknak,
Meg se látám párja mellett
A te két orcádnak.

Selyemmel fölérne
Hajadnak egy szála,
A bársonnyal kis kezűnek
A simogatása.

Az egész életünk
Nem állna egyébből,
Csupa édes, forró csókból,
Csupa ölelésből.

De szép is lenne így
Ez a rövid élet,
Még a páros galambok is
Megirigyelnének!

A születésnap ajándék.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Írta: Delinovsky Theodóra.

Messze, fönn a társadalom azon rétegében történt, a hol a haute volée kezdődik, ahol nem a ragyogó nap, hanem az éj, nem a naptól aranyozott üde pázsit, hanem a villanyfénytől sugárzó tiükörterek, nem a bohó ifjú szerelmes vallomása, hanem a kimért frakkos márkai válogatott bókjai, magasröptű stílus, rideg elegancia, fényes etikett szabályok a kedvesek. Ahol a kenyeret sem könnyű nem áztatja, sem elégedett mosoly nem édesíti meg, ahol torkig jól van lakva mindenki, ahol nincs szerelem, ahol minden alak azért mozog, jön, megy, tárgyal, bókol, udvarol, tanácskozik, hogy magas családok rideg szövevényes terveinek megvalósításához talajt kovácsoljon.

Livia grófnő tizenhat éves volt. Ebben a korban a haute volée törvényei szerint férjhez kell menni. Livia szép volt, mint egy madonna, elragadóan bájos, mint egy Ninon. Az érdekeltek csak arról szerették volna leszoktatni, hogy ne bigyessze úgy fel picziny eper-ajkait, ha bármilyen silányuk tartja is a hízogó parkett-courtisanok üres bókjait. De Livia nem bírta megérteni, hogy miért bűn az ő osztályában az őszinteség. Őszinte maradt, a milyen volt, gyűlölte a bókokat, hiába keresett az udvarlóknak hősöket, csak henczegő, hiu, Fallstaffokat talált.

Azon a vad passzióján meg összecsapkodott tenyérrel szörnnyüködtek, hogy holmi bagaria-szagú rongyos koldusokat, mezitlábos csavargó utca-gyerkőcöket táplált és ruházott

a parkban, a hétnek bizonyos napjain. A méltóságos asszony olyankor mindig ideg-bajt kapott, a méltóságos ur pedig kifüstöltette a szobákat. Livia azt sem akarta megérteni, hogy miért bűn az ő osztályában a jószívűség.

Livia semmit sem akart megérteni. Még azt sem, hogy miért kell apának és anyának olyan ünnepélyes komoly arcot ölteni a reggelinél, azért a jelentékeltlen faktumért, hogy ő a tizenhatodik születésnapját üli.

Hogy miért szól meg egyszer csak a papa minden előleges diskurzus nélkül, — ilyenén tónusban:

— Livia!
— Tessék, papa!
— Gondoltál-e te már arra, hogy neked férjhez is kell menni?

— Oh igen! — felelt egykedvűen Livia, jobban a szamóca czukrozásával elfoglalva, mint a felelettel. — Sokszor gondoltam. Jó volna egy olyan derék férfi, aki Nizzából kék-narancsot, Brüsszelből báli csipkét, Genfből éneklő órát, Nürnbergből beszélő babát, Párisból hajéket küldene, s a gizehi pyramisok te-tejéről utilevelet írna nekem, mint te papa, anyának szoktál, ha utazol. Ah de olyan kedves jó férjet bizonyára nem találnék, mint a minő te vagy a mamához.

A méltóságos mama orrát menten kellemetlen tüszögös csavarta. Sietett vissza rakétázn:

— Oh, kedves gyermekem, ez nem elég. Mon dieu! Mily kevés vagy. A nőnek férjével dicsőséget, rangot is kell kapnia. Minél nagyobb annál jobb. Nur hoch!

— És Nagy Friggyessel: pénz, pénz, pénz! Minél több annál jobb! — hártotta el a vágást a papa.

nagy ismeretséggel rendelkező férfi botlásainak szemet hunytak.

Azok akik az ellenőrzés és felügyelet jogát gyakorolhatták volna felette, azokat baráti kötelék tartotta fogva s a bizalmat előlegezték detüre-borura a kiülsőségek szerint ítélve.

A czimboraság táplálja, növeli a bünököt. Az elnézés, a melylyel a társadalom az egyes jellemtelenségeken átsiklik teszi vakmerökké a bünököt s növeli lehetőségét a hivatalos gazságoknak. Csak venénk hopen a legcsekélyebb mulasztásért, szabálytalansáért minden közhivatalnokot, bizonyosan nem nőhetné ki magát egyik sem Kriványnya. Csak hogy egészen megfordítva megy a dolog! Amíg a vizsgálóbíró reá nem teszi kezét egy társadalmi pozícióval bíró emberre, addig mindenki védi, Még a fegyelmi vizsgálatok legnagyobb része is csak porhintés a közönség szemébe!

Mindezek következménye pedig az, hogy míg a közönséges tolvajok, rablók, sipések s apró-csepő garázda népségek félre dobják bárgyu szerzsámaikat, melyekkel minduntalan rajta vesztenek, felhagynak egy időre büns foglalkozásukkal, mert a természet asztala terítve van, a jelenben nem fenyegeti őket a megélhetés gondja oly nagyon, a jövőre pedig nem gondolnak, — azalatt a Krivány-ok fülükbe hallják a korzók vig zenéjét, tiltott szerelmi gyönyörökben élnek s toznak. Az a tolvajkules, a melynek segítségével belemarkoláznak utójára a kasszába, — csak igea alantias eszköz az ő kezükben. Mert van nekük egy más igen lényeges eszköz is, mely több mint a legjobb zárnyitó, vagy kasszaforó készülék. Ez a fölülmulhatatlan eszköz pedig nem más, mint a *társadalmi pozíció*.

Ki a másik büntárs? A legfőbb büntársat kell megkeresni, ítélőszék elé álli-

tani és szenvedje el az utólérhetetlen főbüns büntetését is.

Fájdalom! erre nincs mód. Nincs elég börtön, ahova őt zárjuk, nincs elég bíró, aki ítéljen felette; mert ez a főbüntárs nem más mint maga a társadalom, mely tisztelettel, méltóságokkal lát el egy olyan egyént, akinek érdemességéről nincs meggyőződve teljesen, de sok-sok indok szól az érdemtelenség mellett. A tisztikar, vagy egyesek tévedhettek, de maga a társadalom csak akkor téved, ha erkölcsileg téved.

POLITIKAI HIREK.

— Anket a pénzügyminisztériumban. Öt nap óta nagy tanácskozás folyt a pénzügyminisztériumban a hitelszövetkezetek létesítéséről és a központi hitelszövetkezeti intézmény tervezésére szükséges intézkedések megállapítása végett. Tegnap teljes eredménnyel befejezték az ankétet. A hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot és életheleptetésére vonatkozó intézkedéseit Schmidt Gyula dr. szerkesztette, a ki a közhitelszövetkezet igazgatójává volt kizemelve. Tudvalevő dolog, hogy most ő foglalta el Vöröss államtitkár helyét, tehát a hitelszövetkezeti igazgatói állásra mást keresnek.

— Horánszky Nándor beszámolója. Horánszky Nándor, a nemzeti-párt elnöke — mint értesülünk — a jövő hét folyamán megszakítja karlsbadi fürdőzését s hazájön Budapestre, a hol értekezni fog az országgyűlési nemzeti pártnak a fővárosban időző tagjaival. Horánszky Nándor az értekezlet befejezte után elutazik a sepsi-i választókerületbe, hol megtartja beszámoló beszédét, a mely elé már is nagy érdeklődéssel tekint az ország politikai közvéleménye.

— A czár ajándéka — népének. A tavalyi esztendő az orosz népet is sujtotta, ép úgy mint a magyart. Nem volt termés s a muszka parasztság inségbe jutott. Goremykin belügyminiszternek az volt a terve, hogy állami segítséssel enyhíti a bajt, de Witte pénzügyminiszternek az volt a véleménye, hogy ez

Oroszországban teljesen kárba vész, mert, mint akárhányszor bebizonyult, a segítsére kiutalt pénznek csak tíz százaléka jut el rendeltetése helyére, a többi szórén-szállán utközben elvész. Azt tanácsolta tehát, hogy bízzák az inségeseket a magán jótékonyagra. Az orosz vöröskereszt egyesület és a szabad mezőgazdasági társaság hozzá is fogott a segítséhez s adakozásra szólította föl a közönséget. De vajmi lassan gyűlt a pénz, mert mindenki felülről várta a hathatós példát. Ezenközben a szükség szenvedő parasztok nyomora, különösen az ország keleti tartományaiiban, nőttön nőtt. Végre Goremykin belügyminiszter fölfedezte a cárnak a nép nyomorát és II. Miklós czár 500,000 rubelt adott az inségbe jutott parasztok fölségítésére. Ez a példa aztán természetesen megteszi hatását, de egyben a czár adakozása — ezt politikai körökben így fogják föl — magában foglalja Witte pénzügyminiszter szűkebbi fölfogásának helytelenítését.

Plosch Jenő kinevezése.

Plosch Jenő dr. szolnoki gymn. rendes tanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszter a budapesti VIII. ker. állami főgymnáziumhoz helyezte át. Eanyi a hivatalos hir. De mennyi megszivlelendő dolog támad ennek a rövid hirnnek a nyomában.

Esztünkbe jut, hogy ez az ur ismeretlen nagyság volt Magyarországon mind a tudomány, mind a társadalmi téren, nem is olyan öreg ember még és ime a központba kerül, a főváros legkatholikussabb részébe, élvezve a magasabb illetményt, mi a fővárosi tanároknak méltán kijár. Szép és gyors emelkedés ez. De nem nyelhetjük el, amit szívünk diktál, s ez távolról sem elfogultság, de nagyon is alapos aggodalom.

Ez a tanár nyiltan, nemcsak bevallotta hitetlenségét, de hirdette is, hogy atheista. Szolnokon működött idáig és sajátságos véletlen, vagy éppen okserü folyamánya-e annak a dolognak, de sok szomorú hirt vettünk egy időben a szolnoki diákok erköcseiről, mely áldozás-

— Jó, jó! Hát csak gondolkodjatok ti rólam, — végezte be Livia vidáman a diskurzust. — Keressetek születésnap ajándékul egy még jobb és kedvesebb férjet mint a papa, szivesen elfogadom, csak most kegyelmezzetek! — azzal harsány kacagással vitte a számócat a parkba, rongyos koldusainak, nem is törődve többé holmi völegényes törtérelével . . .

A méltóságos mama ezuttal nem kapott idegbajt, a papa nem készült a szoba kifüstölésére, hanem megfogta a mama karját és elkezdtek tárgyalni.

— A Smith John angol és milliomos. Grófnő! Gondolja meg. Milliók! A nejeinek udvart tartana. Liviát fény övezné. És Smith John szerelmes és beteges. Mesés parthie!

A méltóságos mama tüszentett.
— Pruj! Farmer szaga van.
— Az aranyaknak nincs szaga. Az aranyak nemességét jövedelmeznek.

— De egy farmer! Egy citoyen! Nem, nem. Liviám légy boldog. Dingfeld Ottó gróft száutam neki. Hires párbajairól, lovairól. Dingfeld grófné előtt az udvar is nyitva áll.

— De nincsenek milliók! Fülüg adós!
— De van grófi koronája. Leányom jövője az én dologom, gróf!

— Jól van, grófnő! — dohogta a gróf, azzal feltette sapkáját és távozott Liviáért, azon jöleső tudatban, hogy a méltóságos mamával megint nem vált szót, vagy egy esztendeig . . .

Beszélt Liviával ő is, a mama is. Alaposan kapacitáltak mindketten. Livia nem akarta egyiket sem szomorítani. Ha olyan jó szívvel gondoskodnak róla, nem bánja születésnap ajándékul elfogadja akár mind a kettőt . . .

Az öreg Babi utra öltöztette Livia grófnőt. Epp arany fürteit igazgatta. Sétalovaglásra készült. Nagyon szerette kedves urnójét, hisz ő nevelte, ő dajkálta. Azután három unokáját is ruháztatta a grófnő. Talán meg se tudott volna tőle válni.

— Te Babi?
— Másképp tűzzem fel a haját?
— Mást akarok neked mondani. Képzeld, férjhez akarnak adni.
— Hogyan? Van már valaki?
— Van. Kettő is. Születésnap ajándékok. Holnap itt lesznek az estélyen. Választanom kell közülök.

— Látta már őket?
— Emlékszem rájuk. Az egyik egy angol milliomos. Több a milliója, mint a hajaszála. Mert abból csak három szál mered föl, az is a feje bubján. Hanem szenvedélyesen tubákol, és ez megnyerte a papa tetszését, a ki mindenért csak egészségi szempontokból lelkesül.
— Hallatlan! És a másik?

— Az egy gróf. Annak tömött a haja. Sokkal szebb, mint az angol, gyönyörű hajuszt csavargat, senkinek sincs kibékülve az orrahegyével, mindenkiét megvágja. Igaz, töméntelen az adóssága, de mert futtat és párbaj hős, azért ő meg a mama tetszését nyerte meg, aki viszont mindenért szépségeti szempontokból lelkesül.

— És melyikhez megy a grófnő?
— Mit tudom én?
— Hát hozzá tudna menni akármelyikhez is?

— Hisz gyémántokkal fog elhalmozni! Babi gondolt egyet.
— Grófnő! Edes angyalom . . .
— Nos?

— A Babi egy vén bolond. Ne hallgasson rá. A vén Babi bolondokat beszél, mikor azt mondja, ne fogadja el azt az ajándékokat, ne menjen olyanhoz, a kit nem tud szeretni. Magamfajta koldus népnél így hallottam. Na haragudjon jó grófnő!

— Babi! Te sirsz. Pedig te nem beszélsz bolondokat.

— De grófnő . . .
— Igen, Babi! Neked igazad van. Oh, a szerelem . . .

— Mi az? Hát a grófnő . . .?
— Sokat olvastam róla Babi. Annyi szép költeményt. Oh, azok a költők . . .

— Uram, teremtom. Talán szerelmes is? . . . Livia odahajolt Babihoz. Átölelte fejét és reszkető hangon suttogta:

— Igen Babi! De akibe szerelmes vagyok, azt sohasem láttam. Csak a szellemét imádom! . . .

Azzal ki libbent Livia grófnő a kavicsos udvarra, lóra ült s elügetett a fenyvesek felé. Jól esett az üde lég kipirult arcának . . .

A méltóságos ur felbontott egy kis levélkét. Livia küldte a szomszéd lakosztályból. Haragban voltak vele. Megindult a korrespondencia. Így volt ez szokásban a méltóságos urék magas házában, ha úgy beütött a családi béke. A levél összevisszasággal volt írva.

„Kedves apa!
Most már megtudhatod, miért nem választottam. Haragszol érte, nem, nem tehetek róla. Nem tudom megérteni, hogy miért volna bűn a mi osztályunkban a szerelem. Én szeretek. A multkor a fenyvesek közt

nál a szentségtörésig ment — minden lap hozta a maga idejében.

Hogy a diákság erkölcsre óriási hatással bír a vallásos nevelés, azt kétségbe nem vonja senki, s hogy ellenkezőleg a vallástalanság megrontja virágában, bimbó korában az ifjút, az is bizonyos.

A paedagógiában elfogadott elv az ma már, hogy az iskola nem csak tanítja, de neveli is az ifjút. Ezt a befolyást el is várják tőle s a hazafias missziót éppen az iskola nevelő befolyásához kötik. Ugyancsak a nevelő befolyástól függ az ifjak erkölce. Vallásos nevelés mellett szelidebb az ifjú és becsület dolgában érzékenyebb; vallásos nevelés nélkül, dacos, korlátot nem tűrő, s becsület dolgában inkább csak a külső formákkal törődő.

Aki az iskolákat ismeri, sok idő múlva is észre veheti az embereken, hogy melyikből került ki. Az iskola szelleme jellemén hagyja a nyomot.

Kitől függ pedig az iskola szelleme első sorban, sőt majdnem kizárólag, ha nem a tanártól? Ha ez a tanár Istent tagadó, ha ezen borzasztó bűnét fennen hirdeti, nyomort fog hagyni rombolása a gondja és nevelésére bízott ifjakban. Kinek van szüksége Istenről elrugaszkodott ifjúságra? Kinek ne fájna látni ilyen ifjúságot? Ki ne tudná mily szörnyű bűnök csirája az Istenelenség, mely semmi szentet nem ismer, sem Istent, sem családot és tessék megnézni a szociáldemokráciát — hazát sem. Mert hiába minden okoskodás, Isten tekintélyén alapul a 4-ik parancs, Isten tekintélyén a család érintetlensége és a családokból áll a nemzet, mely hazát ismer és törvényt tisztelni tud.

Éppen ma adnak a fővárosi lapok hírt róla, hogy gyermekeket bűnben értek. Elcsukták őket s mikor a bíró vallatta, kitűnt, hogy nem ismerik az Istent. A bíró beszélt nekik róla s mikor elhallgatott, kérték, hogy mondja tovább.

Vallatás után pedig keresztlevelüket kér-

lovagoltam. A paripám megjött, az erdőszélen levett. A puha fübe estem, semmi bajom sem lett. Hanem egy fiatal ember mellé zuhantam, aki papírt és írónt tartott a kezében. Az ifjú megrémült, azt hitte baleset ért. Eldobta a papírt és segítségemre jött. Szemrehányást tettem neki, hogy miért ijesztette meg a lovat. Zavartan hebegett. Arra én lehajoltam a fübe s felvettem az elhajított papírszeletet. Az ifjú mélyen elpirult. Egy költemény volt rajta. Így szólt:

„Lávidához!

Leroakadtam a fübe, úgy olvastam. Ismerem rég ezeket a költeményeket. Csak az ideált nem, aki őket írta. Megismertem azt is. Fülém hajolt és én adtam neki egy hosszú, hosszú forró csókot. Ez a csók volt az én születésnap ajándékom, a gyémántjaim, az eljegyzésem... Az ifjú most megrémült. Egyezzenek bele egybekelésünkbe. Mert ha nem, úgy önállóan fogok cselekedni. Válasszanak.

Livia.⁴

A méltóságos ur behívatta a méltóságos asszonyt. Elolvasták mindketten. Keveset tárgyaltak.

— Legyen! — mondták és a méltóságos asszony idegbajt kapott, a méltóságos ur pedig kifüstölte a szobákat.

Hiába jött estélyezni Smitt John, a farmerszagu milliomos, hiába Dingfeld Ottó az elegans mánás, a termék zárva voltak, a palotában minden ember beteg volt, — ezen nem lehetett segíteni.

Csak a vén bohó Babi sirt örömben...

ték a gyermekek és megígérték, hogy beállnak inasnak és tanulni fognak Istenről.

Ime a törvény látna apellál és a hatás bámulatos és gyors. Mintha eső érné a sivar földet. Isten ismerete a nemes gondolkodás virágát hozza meg, az ezen ismeret nélkül elzúllott gyermekekben.

S az iskola hitetlen, atheista tanárt tűrjön, ki oda vigye a gyermekeket, ahonnan a rideg bíró is szeretetteljesen igyekezett kiragadni?

Azt hisszük nem szenvedély sugja, de teljes joggal és a tanügyi politika iránti aggodalommal kérdezhetjük, mi lehet az, ami ennyire képes ellensúlyozni Plosch tanárban az Istenelenséget, hogy budapesti katedrát kapott.

Szíveljék meg ezt a kinevezést a felekezeti iskolák és az elközösítés iránt hajlammal bírók. Egyikben emelje az önvédelmet, másik gondolkozzék felette.

A szövetkezetek ellenségei.

Furcsa alkotmánya az ember az Istennek. Van esze, hogy mindent okosan tegyen, van halhatatlan lelke, hogy egyéb állatoktól, mint a teremtés koronája megkülönböztetve legyen, és van szíve, hogy szeretetével úgy maga, mint mások körül megelégedést és ha lehet, boldogságot teremtsen.

De hát ugyebár, ki tehet róla, ha az a szív önző is tud lenni és mint ilyen, az én-t állítja előtérbe, ön-ért lelkesedik, annak boldogulása felett örvend, s annyira önzővé lesz, hogy végre már a más boldogulásának még csak látása is fájdalmat okoz neki. — Boldog ha az én, hirnévben, de különösen vagyonban gyarapszik, s irigység fogja el ha ez mással is megtörténik.

Elfeledkezik tulajdonképeni kötelességéről, melyszerint csak a szeretetnek kellene benne trónolni, melylyel átkarolva az emberiséget, annak minden egyeséért meg kellene dobbannia s örömet éreznie úgy az egyes, mint az egésznek jóléte felett.

Segítenie kellene a küzdőt, biztatni a becsületes munkában való kitarásra; nem pedig elzárkózni a kérő vagy könyörgő hangok elől, s a fősévség csunya, hideg kérgével bástyázní önmagát körül, nehogy meginduljon embertársra kérő szavára és a részvétnak valami csekély csirája belopódzék valamelyik redőjébe.

A szívet az érzelmei tárházává tette az Alkotó, a keresztény hit pedig a szeretetet oltotta belé, hogy a földet a barbarizmus helyett a szeretet uralja. És mégis mit tapasztalunk, a szeretetlenséget, az önzést, az irigységet, az uralkodni vágyást mások felett.

Hányan vannak, kiket a sors jóléthe helyezett s, ezek ahelyett, hogy segítenék a mások jólét felé törekvő sajkáját az előrehaladásban, ellenkezőleg, ha csak lehet, visszafelé tolják azt. Akik midőn a jólétben nyakig usznak, irigykednek, ha más annyira tud vergődni, hogy szegénységében, megelégedésig jó kis fészket tud magának rakni.

Átót vetnek ahol csak tehetik, hogy előlük az anyagi boldogulás útját elzárják, mi, ha nem az ő hibájukból, nem sikerül nekik, akkor nem átalják hazugsághoz folyamodni, hogy ezeket becsületes törekvésükben kissebítsék s mások előtt mint törvénytelen uton haladókat tüntetvén fel, nekik s az úgynevezett mennél több ellenséget szerezzenek.

Hogy a hitelszövetkezeteknek mi a célja

s mily eszközöket használnak céljuk elérésére, ez már köztudomású dolog, s noha a törekvők, a tisztességes emberek részéről elismeréssel és buzditással találkoznak, és noha Magyarországon a szövetkezetek egy gróf Károlyi nevéhez fűződnek; mégis vannak lelketlen és szívtelen emberek, kik minden jobb érzés hiányában, csupán az irigységtől üzetve, kiknek szívében az emberszeretet helyett a szeretetlenség lakik; nem átalják a szövetkezeteket, mint a szociálisták fészkeit feltüntetni, ezáltal nekik ellenséget szerezni és másokat a szövetkezeti eszmétől elidegeníteni s ennek terjedését ekképgátolni.

Ezt cselekszik a kis hamisak, kik szemben úgy szeretnék magukat feltüntetni, mint jó-akarók, hátul kerülve pedig vetik a konyolyt, mely hogy sziklára esik és nem fog gyökeret verni, azt erősen hisszük, mert hiába bégnek bárány módra, azért a ragadozó farkast mindenki felismeri bennük.

Nem félünk tőlük, ellenkezőleg közelükbe maradunk, hogy lássák működésünk becsületességét, tisztaságát s ha lehetséges pusztuljon szívükből a rut irigység, adjon helyet a szeretetnek.

Vetközék le a farkast, ne zavarják a bárányok tisztá vizét, mert előbb-utóbb szégyenkezve kell bevallaniok, hogy hazudtak mikor az ártatlant adták és nevétségessé tesz magukat minden tisztességes ember előtt. Jegyezzék meg, hogy: „A hamis embert és a sánta kutyat igen hamar utoléri.” — Meg: „Addig jár a korszó a kutra, míg el nem török.” A becsület is türekeny portéka.

UJDONSÁGOK.

— A pápa egészsége. Rómából azt jelentik, hogy a pápa nagyon izgatott azon hírek miatt, melyeket az újságok az ő egészségi állapota felől terjesztenek. Egy Harnel nevű ur arra kérte a pápát, hogy fogadjá azokat a francia munkásokat, a kiket ő október 8-án Rómába fog vezetni. A pápa most azt válaszolta neki, hogy nagyon szívesen fogadjá őket annál inkább is, hogy ezáltal megczafolhassa a betegsége felől terjesztett híreket.

— József főherczeg Debreczenben. József főherczeg csütörtökön éjjel Debreczenbe érkezett hogy a harmadik honvéd gyalogezred felett szemlért tartson. A vasuti állomáson, bár a főherczeg a hivatalos fogadtatás mellőzését kérte s éjjel tizenegy óra volt, Debreczen szereplő egyéniségei, mind diszmagyarban jelentek meg. A város közönsége nevében Simonffy Imre polgármester üdvözölte a főherczeg, ki szívélyesen köszönte meg a fogadtatást. Az éljenzés lecsillapodtával a bemutatkozások történtek meg s azután a főherczeg a város ötosfogatján a Bika szállodában berendezett lakására hajtatott. Tegnap a főherczeg szemlért tartott a 3-ik honvédezed felett folytonosan gyalog járva az ezred százada között. A szemle megéztével maga köré gyűjtötte a tisztikart, megköszönte, hogy az ezred kiképzésére olyan kitünő gondot fordítottak és teljes megelégedését fejezte ki nekik. Délben a főherczeg ebédet adott, melyre néhány polgári és katonai előkelőség volt hivatalos. este a dalárdá szerenádval tisztelte meg a főherczeg, aki a kedves figyelemért és a nyújtott élvezetért melegen mondott köszönetet. Ma a főherczeg szemlért tartott a honvédduszár ezred fölött és már délben tovább utazott.

— **Szent István szobra a fővárosban.** Dicsőséges Szent István királynak a fővárosban elsőül a Szent István-Társulat emelt szobrot. Ott díszlik e szobor a Társulat Szentkirályi-utcai új palotájának homlokzatán egy, a számára külön tervezett nagy fülkében. A hatalmas szobrot *Holló Barnabás* mintázta, *Balázs István* pedig szürke kolos-monostori kőbe varagta művészi kivitelben. Bokáig érő talárszerű ruhában, angyalos himzésű palástban, fején a szent koronával, baljában az apostoli kettős keresztel állt a nagy király; szemei az égére nyulnak, jobb kezét pedig fölemeli, mintha szólni akarna, hogy hirdesse Krisztus evangéliumát, mint egykoron. A korona keresztje és a kettős kereszt gazdagon van ezüstözve. A szobrot tegnapelőtt állították föl.

— **Zichy Jenő gróf expedíciója.** *Zichy Jenő* gróftól a következő, július hó 12-éről keltezett levél érkezett kiadójához: Tomskból 8 napja jöttünk el, egy hétig utaztunk az Irtiseh folyamon, míg ide Omszkba érkezünk. Szép vidéken jöttünk keresztül, de a forráságtól rémitően szenvedtünk, a szunyogok és apró legyek is nagyon kínoztak, a hőmérő árnyékban 30–32° Reumurt mutatott, a napon 40–42° felül. Rémitő állapot volt. Az éjjelek pedig hidegek voltak. Omszkban érintjük mostan először a szibériai vasutat, 5 napi tartózkodás után azon indulunk Tomskba, — két napi ut — ott 5–6 nap tanulmány. onnét Krasnojarsk a cél. Itt tartózkodási időnk augusztus 1-étől augusztus 15-éig terjed. Krasnojarskban csináljuk azt a kirándulást Jenesseyre fel és le a Minussinkra; ez utóbbihoz 4 nap utazunk és 4–5 nap maradunk ott. Tomskból július 3-án indult el a felső Ostiákokhoz *Obzorra* dr. *Pápay*, a nyelvész, ott 3 hónapig maradván, onnét lemegyen *Ufára* a Baszkírekhez, a hol újból 3 hónapig marad és így valószínűleg jövő áprilisban jön haza. Július 5-én külön bárkával indult az alsó ostiákokhoz dr. *Jankó János* Szurgutra, megszerezendő az összes néprajzi tárgyakat, a miket a Nemzeti Múzeum számára be akartak szerezni és megfigyelendő és tanulmányozandó az összes foglalkozásait. Dr. *Jankó Szurgutról* Tomskba jön, onnét vasuton *Ufára* megyen ugyane czélból a Baszkírekhez, ott is, itt is fényképészeti felvételeket teend. Dr. *Jankó* november vége felé tér haza. Utunk eddig jól megyen és még eddig semmi nagyobb baj a társaságot nem érte. Az eredmény abszolút kielégítő. De most még hátra van a Krasnojarsk, Irkutsk, Baikai és a Góbi ut, a mely 2000 méternyi utról nagyon rossz híreket hallunk. Nehéz és veszélyes is. Majd csak körösztil segít a Magyarok Istene! Krasnojarskba írjon és küldjön egy pár újságot, odáig elmegy a Szibériai vasut, a posta odaérkezhetne 12–14 nap. csak hogy a postát minden 6 nap menesztik Krasnojarskba és innét minden 12 nap indítják szekéren Irkutskba, stb. *Zichy Jenő*.

— **A villamos vasut és világitás tárgyában** tegnap délután 3 órakor *Havranek József* polgármester elnöklete alatt bizottsági értekezlet tartott. Jelen voltak: *Tóth István* főjegyző, *Winkler Vilmos* főmérnök, *Fittler Béla* főügyész, dr. *Bierbauer* Viktor főorvos, *Rauscher Béla* vasuti mérnök és *Say Ferencz* bizottsági tag. A bizottság többsége a közgyűlés azon határozata mellett nyilatkozott, miszerint a villamos vasutra és világitásra új nyilvános pályázat hirdettessék. *Nagy Ignác* és a budapesti villamos építkezési részvény-társaság azonkívül még külön-külön fognak ajánlattétellel fölszólítani. Pályázati határidőül folyó évi szeptember 5-ike tűzött ki. A mai tanácsülés egyhangulag elfogadta a bizottság határozatát.

— **Munkások bujtogatása.** A Schmidt-féle téglagyárban az egyedül kifogásolható munkásokkal leszámlázva, az alkalmazottak helyzete, egyéb hasonló ipartelepkezek képest, kielégítőnek mondható annyival is inkább, mert itt telen által is foglalkoztatják őket. A mult

napokban azonban kicsibe mutat, hogy a sztrájk ki nem ütött a telepen. Ugyanis *Bicskén* egy új téglagyár keletkezett, mely ezidőszereint, mivel a téglások szerződése a tavasztól őzig terjedő időszakra terjed, s így most mind alkalmazásban vannak, tehát munkások nélkül szükölködik éppen most a nagy dologidő közepén. Az ottani „mester” kapta magát eljött Fejérvárra embereket toborozni és itt a Schmidt-telep munkásait csábító ajánlatokkal csalogatta *Bicskére*. A munkások egy része hajtott a szép szóra és a minap lázongani kezdett, de a rendőrség közbelépése lehitötte őket. Az egyik főkompos *Tétour János* megugrott és *Bicskére* ment, bár itt nagyobb összegű előleggel tartozik, azért a csendőrök ott tegnap letartóztatták és behozták a rendőrségre, honnan ma a Schmidt-telepre visszazárlították. A főkapitány pedig, mint halljuk, a bicskei ismeretlen igazgatót följelentette az illetékes vaáli szolgabírósnál.

— **Tüzrendészeti szemlelet.** *Burghardt Béla-váry* Rezső főispáni titkár, mint n moóri járás területére kinevezett tüzendészeti felügyelő jelenleg a járáshoz tartozó községekben szemlelet tart. Tegnapelőtt *Vida Pál* szövetségi titkár kíséretében *Csákvárra* érkezett s az ott tapasztaltak fölött megelégedését fejezte ki. Kiválóan gazdag az ott való tüzoltó szertár, mely gróf *Eszterházy Miklós* Mórícz bőkezűségét dicséri.

— **Megbízatás.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Mandl Kálmán* göböljárásit tanítót a vaáli járás területére nézve a gazdasági tudósítói tisztséggel megbízta.

— **Roszszt tréfa.** *Toman József* Kigyó-utcai keményítő gyáros e hó 21-én este saját kocsiján kirándult a budai-uton levő szöllőjébe. Az országoton hagyta a csinos egyfogatut, maga pedig bement a hajlékba, hogy a pinzetek dolgát eligazítsa. Alig egynegyed órai ott időzés után jvedve tapasztalta, hogy valami rejtélyes ismeretlen a fogatnál odébb állt. Az esetről jelentést tett a rendőrségnél, mely még azon estén megindította a nyomozást, de csak másnap vezetett eredményre. Egy hajlék mögött találták meg a lovat kocsiutal, a hol a kese nyugodtan legelészt, de kalandja felől éppen nem tudott nyilatkozni. A földolog természetesen az, hogy a fogat megkerült és *Toman* most már nem is kutatja, vajjon lopási szándékkal jjesztették-e meg, vagy csak tréfa volt az egész? Jövőre azonban jobban fog ügyelni a jószágára.

— **Az utolsó ut.** *Sárosdon* e hó 17-én *Kovács Rozália* 11 éves kislány több falubeli asszony társaságában ételet vitt a mezőn dolgozó munkásoknak. A gyöngye testalkatu gyermek erejét meghaladó terhet vitt fején s már utközben igen fáradtnak látszott, de nem akart az asszonyoktól elmaradni, azért csak együtt sietett velök. Körülbelül három kilométernyi utat tettek meg így s mire odaértek a célhoz, a kis *Rozi* csak összeszett és föl sem kelt többé. A kimerülés megölte.

— **Egyenruhás szédelő.** F. hó 8-án egy nyalka bakafírér érkezett *Nádasd-Ladányba* s egyenesen a község házához igyekezett. Ott a bírónak előadta, hogy ő *Csányi Sándor*, „az első század szakaszvezetője” a mint hogy az a nótában is megírva áll szépen. Különbön most éppen csak azért tisztelte meg a falut, hogy a térképsínálót tisztt urak részére szállásról gondoskodják. Szavai igazolására mindjárt elő is vett a gombok közé kaczerül beillesztett hagyományos piros bőrtárcsából egy ékes német nyelven fogalmazott írást, mely állítólag élet-halálra szóló fölhatalmazás lett volna, de melyet azonban a becsületes bíró előlvasni természetesen nem tudott. (Hát a jegyző ur, a falu esze, ugyan hol lehetett?) Kijelentette, hogy a 85-ik gyalogezred terepfölvételre kiküldött tisztjei 18-án fognak megérkezni „hát hadd szőljon az takarítás.” A bírót fölötte meghattotta a vitéz kemény föllépése, azért készséggel megtett mindent a mit csak kívánt. A fírér ur némi fejtörések és czeruzarágások után diplomatikus ábrázattal előadta, hogy minekutána a költségekből kifogyott, potom 27 forint 88 krajczárra mulhatatlanul szükségé lenne, a mit a bíró nem

mert megtagadni tőle. Erről az összegről aztán szabályszerű nyugtát állított ki s most még csupán előfogatot kért. A mit azonnal meg is kapott. Azon jött be *Székesfejérvárra* s itt a város végén leszállva nyomtalanul eltűnt. Ez a nyilvánvaló szédelő e hó 17-én és 18-án *Kis-Jenőn* és *Urhádn* szinte megfordult, legutóbb *Kis-Kesziben* látták. A csendőrség nyomozza.

— **A cziszterciták tolvaja.** *Bodanecz János* a ki foglalkozására nézve sütősegéd már hosszabb idő óta mint háziszolga volt alkalmazva a cziszterciták rendházában. Teendői közé tartozott egyebekben a szobák takarítása is, s egy ilyen alkalommal a nyaraló tanárok szobáiból több értékes tárgyat: távcsövet, aranyórát stb. eltakarított. Szákmányát még azon melegében zálogba csapta s az így szerzett pénzzel *Budapestre* zónázott. Rövid pár napi ott időzés után, midőn a költségből teljesen kifogyott, szépen visszatért *Fejérvárra* s első sorban is volt gazdáit kereste fel, kiket meghatón kért, hogy vennék vissza szolgálatukba, de hiába. *Bodanecz* tegnap kikérete a bizonyítványát, de még jól át sem tekinthette a bele irt „kalkulusokat,” midőn a rendőrség elcsipte. Ugy történt pedig a szomorú eset, hogy a tanári lakozószobák asztalán megtalálták az elszikkasztott tárgyakról szóló zálogcédulákat, melyeket a lelkismeretes tolvaj ott szépen elhelyezett és így nyomára jöttek a turpisságnak. A tékozló fiut átadták a törvényszéknek.

— **Faiskolák.** A vaáli járási faiskola felügyelője a vaáli járás főszolgabírájának rendelete folytán beutazta az egész járás összes községeit, előre jelezve jövetelét. A faiskola kezelők mindenhol várták, kiknek az alvó szemzés mikénti kezeléséről s a csontár magvák rendszeres elvetéséről oktatást adott; továbbá megállapította a faiskola beosztását s felhívta figyelmüket, hogy a faiskolát a küldendő üzemterv szerint kezeljék, egyszersmind kéri őket, hogy bármely faiskola ügyben forduljanak hozzá kérdéseikkel személyesen avagy levélben ő a legkészségesebben fog nekik választ adni. Jó és czélszerű faiskolát talált: *Alcsuth, Mány, Diósd, Pázmándon, K.-Szt.-Péter* és *Verelen*; némi változással a faiskolák megfelelnek céljoknak: *Acsa, Bicske, Baracska, Bodmér, Boglár, Etyek, Felcsuth, Gyuró, Háromroza, Kuldó, Martonvásár, Tabajd, Tárnok, Tordas, Vaál.* Alkalmatlan és czéljoknak meg nem felelők: *O-Barok, Csabdi, Doboz, Sósokt, Szaár, P.-Zámor.* Dicséretökre legyen mondva a községi előljáróknak, hogy mindenütt a legnagyobb készséggel ajánlkoztak a faiskola ügyének szolgálatába. Így remélhető, hogy a vaáli járás faiskolái rövid idő alatt czéljoknak megfelelő állapotba lesznek téve.

— **Halál a malomban.** *Polgárdi* községben tegnap délután a szárazmalom gépezete egy odaváló embert elkapott s a szerencsétlen iszonyu kínok között ma meghalt.

— **Ítélet.** A budapesti büntető törvényszék *Péncs Antal* sorédi illetőségű kávéházi tüzi-legényt a *Stadler Nándor* kárára elkövetett lopás miatt meg a mult évben 8 hónapi börtönrre ítélte. Ezen ítéletet most a kir. kuria is meg erősítette.

— **Gyanus halál.** Az *Aba-Sárkeresztur* mellett levő 2. számú vasuti őrházban az őr sógor-nője hirtelen meghalt. Mivel az elhalálozás igen gyanus körülmények között történt, a járás-orvos ma vizsgálat végett odautazott.

— **Tüz.** A vaáli járáshoz tartozó *Tordas* községben, *Varga Pál* ottani gazdaember udvarán f. hó 19-én ismeretlen okból tűz támadt, mely az ott levő takarmánykaszalt teljesen elhamvasztotta. Szerencsére szélesőndes idő volt s így sikerült a közel álló épületeket megmenteni. A kár mintegy 300 forint, mely azonban teljesen megtérül a biztosítás által.

— **Hamis koronások.** A hamis koronásokat egyre gyártják ismeretlen pénzhamisítók s most megint nagy számmal vannak forgalomban. Hamis egykoronások öntés útján kereskedelmi önből készültek, osztrák verésűek s 1893. év-szám van rajtuk. Meglehető ügyes hamisítványok, de föl lehet valamennyit ismerni, mert a formája elmosódott s a szélírat hiányzik. A hamisítók leginkább a postahivatalokat csapják

be, a miért is a kereskedelmi miniszter utasította a postahivatalokat, hogy vigyázzanak a koronákra s hamisakat foglalják le és azonnal értesítsék az illetékes rendőrhatalóságot.

— **Kiküldetés.** *Almásy* Ferencz osztálytanító, az okszeri mezőgazdaság és állattenyésztés tanulmányozására a földművelési miniszter f. évi július hó 23-ától aug. 20-ig terjedő időtartamra Sárvárra (Vasm.) küldötte ki. (A tanulmányozásra állami ösztöndíjat utalványoznak).

— **Gyujtógyűjtő gyermek.** F. hó 21-én a szomszédos *Falu-Battyán* községben *Csuthi* Ferencz 8 éves unokája az udvar végén levő szalmakazalok körül gyufával játszott. Az égő gyufától csakhamar lángbaborult az egyik kazal s a gyerek ijedten szaladt a konyhában foglaltoskodó öreganyjához. Mire a segítség megérkezett, a gyorsan harapódzó tüz belekapott a szomszédos házak födelébe is. Szél is fújt, tehát az előljárság az első ijedtségben értesítette a székesfejérvári tűzoltóságot, melynek egy része *Kéé* István főkapitánnyal azonnal kivonult. Megfeszített munka után sikerült a nagyobb veszedelemnek elejét venni. Három lakóház és több gabnaasztag teljesen leégett. Csupán a házak voltak biztosítva.

— **Rendőrségi krónika.** *Linker* Henrik *rudlingshauseni* (Németország) illetőségű foglalkozás nélküli nádszövő csavargás és utcai botrány előidézése miatt 2 napi rendőri elzárásra ítéltetett. A büntetés kitöltése után haza fog toloncoltatni. — *Rafael* Imre, *Kolompár* Mari és *Lakatos* Lidi kóbor cigányok a múlt napokban a felővárosi *Bogya*-féle vendéglőben verekedéssel egybekötött éktelen szóvitát rendeztek, a miért egyenként 12 órai „sötétre” ítéltettek. — *Vinczei* György hatóságilag nem engedélyezett kutfuró mesterember iparkihágás címén 20 ftr pénzbüntetésre, esetleg 2 napi elzárásra ítéltetett. — *Belegrai* János *Schwarzinger* Ferencz, *Nyikos* János és *Nagy* József bérkocsisok a kijelölt állomáson kellő időben nem jelentek meg, azért fejenként 4 forint bírságban elmarasztaltattak. — *Száraz* Márton bérkocsis, a multkor fogatát a Nádor-utcában fölügyelet nélkül hagyta. A lovak valamitől megbokrosodva elszabadultak és csakis egy rendőr és *Koronafi* fodrász üzlet tulajdonos bátorságán mult — kik a megvadult lovakat feltartóztatták — hogy szerencsétlenség nem történt a népes utcában. *Száraz* Mártont e miatt ma a rendőrség 5 ftr pénzbüntetésre és 2 ftrtal megváltható 6 órai rendőri elzárásra ítélte. — *Kümmel* Frigyes kert-utcai kertész-üzletéből tegnap éjjel ismeretlen tettesek egy métermáza vörshagymát elloptak.

INNEN-ONNAN.

A megcsipett sipisták.

Egy buzgó rendőrünk van. Éjjel-nappal fülel. A város legéberebb öre. Eddig minden fejevári tolvaj zsenit ő fűdözött fel. Burkolja nevét örök homály. Nevezzzük őt Samson-nak. Az ereje ugyan fogyatékosabb, de a fejét behuny szemmel nagyobb-nak merem mondani, mint a filiszseusok ádáz döntőjét.

A mult éjjel bezörgetett valaki hozzá. Éppen a tizenharmadik bünbarlangban fogta el a monori rabló-gyilkost. Bosszankodva ugrott ki az ágyból, hogy ki az a vakmerő, aki a rendőrséget kötelessége teljesítésében még álmában is akadályozza. Egy férfi alak volt. Nevezzzük Delilának. Az lett ő Samsonnak, gonosz Delila. Mérgesen kikiáltott.

— Ki az?
— Én!
— »En» lehet akárki, még a polgármester is.
— Nohát — én!
— Az más. Beszéljen így. Most maga miatt egy rabló-gyilkost szalajtottam el. Mit akar?
— Az semmi! Mondok én nagyobbat.
— Mi az? Visszajött Seidel?
— Nem!
— Megbukott a »Fejermegyei Napló«?
— Az sem!
— Lemondott a polgármester?
— Szó sincs róla!

— De már erre felnyitotta az ablakot. Az alak mindjárt bekuszott rajta. Megragadta Samson karját. A fülehez hajolt.

— Hallgasson ide ön, ember! Óriási szenzáció! Órák kérdése, hogy ön holnap nagy ember legyen. Hogy minden kirakatban ott függjön az arcképe. Hogy kapjon három elismerő oklevelet, diszdeputációt, miniszteri jutalmaditát és a főispán a Nádor-utca közepén juttasson Önnek egyet legforróbb kézzorításából és legdiszesebb mosolyából.

— Valamit el kell tussolni?

— Dehogy! Felfedezés!

Samson körülnézett a saját szobájában. Remegés fogta el. A felfedezéseket nem szereti. Azután a markából tölcserít kanyarított és odahelyezte az éjjeli vendég fülehez. Így sugta neki a legsiralmasabb szunyog-hangon:

— A városnál?

— Nem!

— Hát mi a pokol! dörögte bátran és keményen.

— Bün barlang.

Samson megint elővette a tölcserít és a szunyog-hangot:

— Kik vannak benne?

— Nemzetközi zsványok.

— Neveket.

— Idegenek.

— Üljön le szeretett barátom, dörögött ismét és lenyomta Delila urat egy székre. — Beszéljen! Mi az?

Most Delila nézett körül. Rajta volt a sutogás sora. (Odahajolt Samson ur fülehez:

— Sipisták!

— Hol?

— A város közepén. Ezrekbe megy. Aranyak csörögnek. Sáppadt alakok állik körül a kerek asztalokat. Legutóbb az amsterdami rendőrség kezeiből siklott ki. Most itt ütötték fel a tanyájukat. Európa minden detektive keresi őket.

— Hallatlan! Melyik házban?

— Megmondom azt is. A Kossuli-utcában. Thália hajdani csarnokának helyén. A templomból bünbarlangot csináltak. Ahol egykor Ripp örülten kiáltott a kut vizébe, ahol Orpheus Jupiternek zengett az alvilágban. ahol Tóti Dorka tündérről varázslott és Göndör Sándor fokossal konstatálta azt a bizonyos lyukat a világ fenekén, igen, ott, a szent helyen egy zugszobában vannak Európa leghíresebb kártyásai ...

— Gyűlöföm a frázisokat. Cselekedjünk ... kiáltotta diadalal Samson és a következő pillanatban a negyedik töltött revolvert gyűrte zsebre. Azzal rohanni készült. Delila éppen hogy a gallérját elbirta csipni. Annál fogva rántotta vissza helyére.

— Hohó! Mindent elronthatna!

— Hogyan?

— Elmondom azt is. Figyeljen. Ha most maga odamenne, hát találja az előszobában egy süket embert, az sehogyse akarná megérteni, mit akar. Rendőrért kiabálna. Maga berontana a szobába. Ott melne egypár békés embert — aki csendesen pipázik, rossz sört iszik és átkozza Cerverát, hogy miért hagyta el Santiagot. Mind okmányokkal mutatná ki színről-színre, hogy jámbor krugjeváci disznókereskedő, Szerbia oltalma alatt áll s üzleti ügyekben van áttutatóban. Így tettek mindenhol. Egy óriási felsüléssel kacagva a vármegye.

— Abból nem kérek.

— No lássa azokat tetten kell érni. Kezdeni csendes biribin, folytatni nasi-vasin, végig nézni, hogy játszák le a »treute-et, quarantine-« és rátenni rendőri tenyereit, mikor ezernyi aranyat gurítanak a bankba a bamangvato-ferblin.

Samson gyöngyözött. Kiverte a veríték. Hírét se hallotta ilyesminek soha. Minő nagyserű fogás lenne. Már érezte kezeit a bankon. Szédült a felfedezéstől. Ez sok egy fejevári rendőrnek. Ez se kismiska, se cigányvajda. Ez az a híres biribi klubb. Ha ezt elfogja, bekerül a párisi Pantheonba. Polczer Péter szélhűdést kap. A vármegye föliratot intéz a művelt Nyugathoz. Fejérváron nyolc emeletes palotákat látott emelkedni, de még nincs meg az Achillesok sarka. Megrázta Delilát.

— Beszélj ember! Beszélj, mit csináljak?

— Nagyon egyszerű. Ön bejön velem a barlangba. Játszunk biribit és elmegyünk a bamangvato-ferblig. Bemegyünk a klubb szokásai szerint.

— Hát az milyen?

— Ha nem riad vissza semmitől, elmondom.

És azzal elmondta, hogy kell behatolni a biribi klubb szabályai szerint.

Mikor bevégezte, szürküllött. Rohantak a biribi klubba ...

Egy öreg ember nyitotta ki a kaput. A Trummer kávéküzben mit sem vettek észre. A cigány húzta, odabenn kinek jutna észbe, hogy a kapun beszállinkozó alakokat figyelje. Samson reszketett, Delila nyugodt volt. Ugy tett, amiként előre elmondta. Az orrán csavart hármát, a fülel rántott kettőt. Azzal fölemelte a jobb talpát. Az öreg ráköpött és bebocsátotta őket. Ottbenn odasugták nekik a jelszót:

— Kanráv?

Ketteseis! — dohogott vissza az öreg. Minden rendben volt. Fölhaladtak a lépcsőkön. Delila bátorította Samson. Ne mulasszon el semmit a szabályokból. Samson megnyugodott. Bejuttak egy folyosóra. Delila kopogott egy ajtón.

— Ki az? hangzott belülről.

— Két halál!

— Milyen?

— Sárga.

Az ajtó kinyílt, az öreg ember lekapta az állszakált és rámutatott Samsonra

— Honnan jött?

— A Hades-ből!

— Passirt!

Azzal tartotta markát. Samson úgy tett, amint Delila mondta. Csattantott ujjával s átadott az öregnek egy tizes bankót. Azzal leülték két székre, megérintették egymás homlokát s azután levetették cipőiket. Az öreg lehuzta róluk a nadrágot. Lenyirta Samson haját s elkezdte vetkőztetni.

Samson röstelkedett. Delila oldalba lökte. Ez annyit jelentett: »Vetkőzz te bator, mert különben el vagy árulva. Kapsz más ruhát odabenn! A tárczádat vedd a fogad közé.«

Samson levetkőzött egészen. Lehullt róla az utolsó ruhadarab is. Az új tagoknak ez a szabálya. Azzal foga közé vette a tárczáját, négykézláb guggolt. Az ajtó nyílt. Háttal bemászott rajta. Odabenn nagyot ütöttek rá. Így volt a szabály. Delila előtte járt. A csattanást hársány vad róhej követte. Hallatszott a földön a zuhanás, a falon a tenyerek odaverődése, a csuklás és köhögés, mint az egetverő róhej jelei. De már ez nem volt a szabályban.

Samson visszanezét. Csupa ismerős alak. Se biribit, se »treute-et, quarantine-«-t, se bamangvato-ferblit nem játszottak, hanem ittak. Egy halom bor volt előttük.

Mikor a vad róhej alább szállt, akkor sikerült megtudni, hogy az ő tiz forintját isszák ...

Samson urtól ne próbálja valaki kérdezni, hogy mikor nőt meg a haja. Mert a fejevári filiszseusok réme nem várja be, míg a haja megnő, hogy azon minutumban az összes előtte levő tárgyakat a kerdőzködő fején össze ne törje.

Zoltán bácsi.

KÜLÖNFÉLE.

¶ **Schenk tanár elődje.** A párisi Médecine moderne közlése szerint Schenk tanárnak volt egy olyan elődje is, a kinél nagyobb hatalmu és érdekesebb egyéniségű férfit nem produkált a legutóbbi két század: I. Napoleon. A császár egy levélben ugyanis, melyet 1806. augusztus 31-én írt menyének: Beauharnais Jenő olasz alkirály nejeknek, van egy passzus, mely a következőleg hangzik: »gyekezzék, hogy ne lánya legyen. Küldök önnek erre nézve egy receptet, mert ne higgye, hogy elég. Ha naponta néhány csepp vort bort iszik. Az a recept — mondja a Médecine moderne — sokkal egyszerűbb, mint a Schenk tanáré. de nem valami hatékony, mert Beauharnais feleségének mégis lánya született.

¶ **A hol minden leány férjhez megy.** Siam az a boldog ország, hol minden leány biztos lehet, hogy nem marad hajadon. Történik pedig ez Csulalongkorn király ama bölcs intézkedése folytán, hogy minden leányt, aki bizonyos életkort már elért és még nincs vőlegénye, fölvesznek az állami hajadonok közé, a mi azt jelenti, hogy az állam kötelezi magát a férjhezadásra. Férjek az elítéltek közül kerülnek ki. Ha egy nőten ember Siamban kisebb bünt követ el, nem pénzbürságra vagy fogházbüntetésre ítélik, hanem arra, hogy egyen feleségül egy állami hajadont. Ha enyhítő körülmények szólnak mellette akkor megengedik neki, hogy ő maga

válassza ki a leányt, de ha szigoruan akarják büntetni, akkor kénytelen azt a nőt feleségül venni, akit a hatóság kijelöl. Ilyen rendszerrel érik el azután, hogy Siamban előbb-utóbb minden leány férhez megy.

A fej élete a lefejezés után. Számos tapasztalat bizonyítja, hogy a fejben a testtől elválasztva is marad még jó ideig bizonyos élet. Döntő bizonyítékot szolgáltatott a tekintetben egy 1803-ban Boroszlóban kivégzett gyilkosnak, Troernek fejével tett kísérletek. Wendt dr. boroszlói orvos azonnal a lefejezés után átvette a fejet a hűhár kezéből és egy galvánkészülék zinklemezt az átmetezett izomhoz tartotta. Erre az izmok hirtelen összerándultak. Azután a gerincvelőt izgatta, mire az arczon nagy fájdalom kifejezése volt észrevehető. Wendt dr. ekkor kezével közeledett a fej szeméhez, mely hirtelen bezáródott. A nap felé fordítva szintén lecsukta szemét. Mikor erős hangon kétszer a fülébe kiáltották nevét, mindannyiszor kinyitotta szemét és arra fordult, a honnan a hang jött és száját mozgatta, mintha beszélni akarna. Tehát a fény és hang iránt érzékeny volt. Csak két perc és negyven másodperc után csukta be lassan a szemét és nem nyitotta ki többé. Az állatoknál ismeretes, hogy a fej a testtől való elválasztása után is még sokáig mozog. Egy pulyka feje másfél percig adott életjelet a lefejezés után. A törzök fölkeltek, néhány lépést tett és a lábál és szárnnyal csapott a nyak felé. Commodus császárról említi, hogy élvezetet talált abban, hogy struccokat futásközben hirtelen lefejeztetett és azok feje nélkül jó darabig tovább futottak. Hogy a teknősbéka feje napokig él, azt már sokszor megfigyelték. Egy francia természettudós egy szarvasbogar levágott fejét három napig a napon hagyta, mikor az újra életre kelt és érzékenyen megérintette a tudóst.

Tigrismosdatás. Érdekes jelenet játszódott le a mimap egy moszkvai állatseregletben. Az állatsereglet francia tulajdonosa elfogadott egy kozáklégényt mint szolgát és mert beszélni nem tudott vele, jelekkel adta ki neki a parancsot, hogy tisztogassa ki a ketreceket. Azt hitte, hogy a szolga az üres ketreceket fogja felszűrölni, de kitént, hogy a kozák rosszul értette a parancsot, mert másnap reggel a tulajdonos az állatseregletbe lépve, megörökönyödvé látja, hogy a legény egy még alig megszelidített bengáliai tigris ketreczében van. Az állat aludt, de ez a kozákot nem zavarta, mert egy dézsa hidegvizel leöntötte a tigrist és neki állt, hogy a kétével végig surolja. Egy tetszett, hogy a tigris rögtön darabokra tépi a legényt, de nem így történt. A hideg víz, úgy látszik jól esett a tigrisnek, mert kevtelve hentegette a tócsában és farkával csapkodva, nyugodtan engedte magát ledörögni. A kozák a tigrissel végzeve, egy másik ketreczbe akart menni, melyben szintén benne volt a fenevágó lakó, de a tulajdonos valahogy megértette vele, hogy ez még sem tanácsos.

Szakácsnő és nevelőnő. Angliában egy idő óta az észlelhető, hogy a fiatal leányok, a kiket a körülmények arra kényszerítenek, hogy önmaguk keressek meg kenyereket, szivesebben mennek szakácsnőnek, mint nevelőnőnek. Az az oka ennek, hogy mint szakácsnők nagyobb fizetést kapnak, mintha nevelőnők állanak be. Így történt nemrég egy elszegényedett család fiatal leánytagjával is. Nevelőnőnek ajánlott egy úri asszony gyermekei mellé. Harminez font sterling évi fizetést ígértek neki és ő már elakarta fogadni, mikor tudomására jutott, hogy ugyanaz a hölgy szakácsnőt is keres, a kinek 70 font sterlinget hajlandó fizetni. Inkább tehát szakácsnőnek ajánlott és mert jól tud főzni, most kétszer annyit kap, mint a mennyit nevelőnő állásban keresett volna.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlőmoly ügyében.

Irta: dr. Perinyi József.

A kecskeméti szőlőket múlt évben csak szörványosan lepte el a szőlőmoly. Valami feltűnő nagy kárt nem tett.

Ugyanaira nem vették komolyan, hogy legtöbben nem sokat törődtek a veszedelmes ellenséggel, hanem hagyták békességgel tovább élni, kénye-kedve szerint elszaporodni.

Abban az ódi reményekben éltek, hogy amint jött a moly, úgy el is fog mulni magától.

De sajnos a molypille idei nagymérvű el-

terjedése keserű csalódást hozott igen sok könnyen hívőre.

Mert mi tagadás benne, az egyiptomi hét csapás bármelyikével felér az a nagy kár, mely az egész környéket érte. Elég szomorú hogy nemcsak Kecskemét vidékét, hanem az egész országot sújtotta a nagy csapás. Mert mindenütt panaszt hallunk.

Akik összetett kézzel, esetleg kicsinléssel vették a figyelmeztetést, most a legnagyobb megdöbbenéssel szemlélik az irtóztató pusztítást, amit a szőlőmoly hernyója véghezvitt szőlőjükben.

Most már ezek is komolyan védekezésre gondolnak és keresik az eszközt, melylyel a hernyót meg a pillét pusztítani lehet.

Tanácsot kérnek fűtől-fától. A szőlőművelés nemskóra háborúviselés lesz a különféle ellenségekkel! Ilyenkor pedig a jó haditervre nagy szükség van.

Mert a kik tudták, hogy tavaszkor közvetlen az újítás után a karókat és a tökéket mind át kell vizsgálni, a rajtok levő repedésekben a molypillebábokat el kell pusztítani és ezt szigoruan végrehajtották, azoknál csekélyebb az invázió, kisebb a veszedelem; de ahol erre nem gondoltak, ott bizony nagy a kár.

Hasonlóan ott is nagy a kár, ahol májusban elmulasztották a lepkeirtást.

Ha megfigyeljük, hogy melyik szőlőben van legjobban elterjedve a molypille hernyója, azt tapasztaljuk, hogy a karós művelésűben sokkal több van, mint a gyalog művelésűben.

Továbbá nagyobb számban találjuk a hasított és le nem kérgezett karóju szőlőben, mint a sima karóban. Természetes, mert a karó legalkalmasabb bebábozó helyet nyújt a hernyónak, különösen ha sok repedésekkel bír. Jó lesz ezt is figyelembe venni a telepítőknél.

De másrészt olyan szőlőkben is nagy tömegben garázdálkodik a molypille hernyója, ahol elősövény kerítés van.

A molypille legjobban szereti a bokros, sűrű lombos helyeket, itt tartózkodik legörömet, mert ezek legjobban megvédik őt minden zivatartól, minden záporosótól és kellő árnyékot nyújtanak. Estefelér rajokban repdesnek ki az előkerítések rejtekeiből és innét indulnak nászutjokra. (Csak tessék szürkületkor megmozgatni a liceumbokrot, milyen nagy sereg molypille kerül ki belőle.)

Több oldalról azt a kérdést intézték hozzám, hogy mily eljárás lehetne követni ez idő szerint, hogy a veszedelmet, ha nem is teljesen (mert már késő), de nagy részben megszüntessék.

Szerintem most, midőn már a hernyók bebábozni kezdenek, legegyszerűbb eljárás vagy csipetével lecsipdesni az összehálózott fészkeket, melyekben a hernyók tartózkodnak és megsemmisíteni, vagy egyszerűen kézzel összenyomkodni őket.

Az összenyomkodással legtöbbre megyünk. Ezt mindenki nagyja-apraja végezheti.

A megmaradt fűtrész némileg pótolja a vesztésünket azáltal, hogy bogyoí nagyobbak és súlyosabbak lesznek.

Ilyformán a bogyózás felér egy rosszul végzett bogyózással.

Ha elég ügyes asszonynépséggel rendelkezünk, akkor szedtetni is lehet a hernyókat.

Minden nő munkásnak a kezébe egy kis árat adunk, melylyel a hernyófészkebe szur, miáltal vagy megöli a hernyót, vagy az a fűrt alá tartott munkás tenyerébe veti magát, a hol aztán könnyen összenyomhatja.

Hogyha a munkást munkájában ellenőrizni akarjuk, akkor keskeny száju üvegbe szedtetjük és úgy pusztítjuk el.

Egyébként mind a hernyó, mind a pille pusztítására többféle kísérletet tettem az idén, hogy melyik fog beválni legjobbnak, azt később fogom közzétenni.

Egyet már előzőleg is mondhatok, hogy a sikeres pusztításban egy fűrkész rovar is résztvesz, a mennyiben tojásait a hernyó nyakára tojja, a mely ha kikel, bizonyosan felémészti gazdáját.

Egyáltalában az óriási csapással szemben az államnak segítségünkre kell jönnie. Az irtási

eljárát az ő támogatásával tudnók teljesen keresztül vinni. Eppen úgy, mint a permeterzésnél történt.

Mert itt egy erő semmi, itt közös együttes erő szükséges, hogy közreműködjék. A helyi községek lépjenek fel kellő szigorral a védelem ügyében, különben végpusztulásnak nézünk elébe!

Azért ankétet kérünk, de nem olyanokból, a kik a szőlőkultúrát irodában űzik, hanem gyakorlati szőlőművelőkből – akkor sikeresen védekezhetünk a legnagyobb veszedelem ellen!

+ Fogyasztási szövetkezetek orsz. köteléke.

Hirt adtunk arról, hogy az igal-vidéki ker. önszervező fogyasztási szövetkezet Igalon, f. hó 3-án értekeztetést tartott, melyen elhatározták, hogy az összes testvérszövetkezetek országos kötelékben leendő egyesülésre hívják föl. Az értekeztetést által kiküldött bizottsága most szótartatot intéz a ker. fogyasztási szövetkezetekhez, ráutalva az egyesülés roppant előnyeire, néleg arra, hogy ezáltal elhárítsanak azok az akadályok, melyek leginkább az áruk beszerzése körül fölmerülnek. A fogyasztási szövetkezetek csak úgy termik az óhajtott gyümölcsöket s a szövetkezeti intézmény csak akkor lesz állandósítható, ha a haza különböző vidékein működő fogyasztási szövetkezetek egy országos központból nyernek egységes szervezetet, hathatós szellemi és anyagi támogatást. Ezt pedig csak maguk a testvér szövetkezetek ösztartására eszközölheti az által, ha szövetkezeti alapon országos központi kötelék s vele kapcsolatos országos áru-raktár létesítésében egyesülnek. Ez eszme megvitatása s a szervezkedésnek az egész vonalon megindítására egyedül kivihető mód egy országos értekeztetést megvitatása a haza szívében, Budapesten. A bizottság kéri a testvér szövetkezetek igazgatóságait, hogy: 1. Mondja ki a szövetkezet, hogy elvben hozzájárul a fogyasztási szövetkezetek országos kötelékének megalkotásához s a vele kapcsolatos központi áru-raktár szervezéséhez, 2. Mondja ki az igazgatóság, hogy a Budapesten folyó év augusztus hó 22-én a hazai katolikus egyetek nagygyűlésével a mennyire lehet egyidejűleg, illetve azt megelőző vagy követő napon tartandó országos szövetkezeti értekeztetelen részt vesz. Azon magát legalább két megbízottal képviseltesse. 3. Válasszon megbízottakat. A megbízottak részére állítson ki az igazgatóság czéggjegyzésével ellátott megbízó levelet annak idején, hogy az értekeztetést érvényes határozatokat hozhasson. Egyszersmind mondja ki a szövetkezet, hogy az értekeztetést aránylag csekély költségeinek fedezéséhez hozzájárul. A szövetkezetek igazgatóságai elhatározásukról az igali értekeztetést elnököt, Schadutz Rezső esperes-plébánost Somogy-Szent-Balázson legkésőbb augusztus 1-ig értesítsék.

A budapesti gabnatózsde.

— A Fejermegyei Napló érdeket távirata. —

Budapest, 1898. július 23-án.

Buzát úgy tegnap, mint ma élénken kínáltak, a malmok azonban tartózkodók maradtak és innen van, hogy az árak tegnap 40 krral és ma ugyancsak 40–50 krral csökkentek.

A határidőüzletben is tartós a lanyhaság és az árak nap-nap után jelentékenyen lemorzsolódnak.

Buza	űszre	8:00	frt.
Rozs	"	6:24	frt.
Zab	"	5:39	frt.
Kukoricza	"	5:14	frt.
"	1899. júliusra	4:27	frt.

Piaczi árak.

Buza	8:20—8:50
Rozs	6:80—7:20
Arpa	6:00—7:40
Zab	7:50—7:80
Kukoricza	6:20—6:40

Lisztárak.

Buzaliszt 100 kgm. után Budapesten szállítva:

0	1	2	3	4	5	6	7
19:00	18:20	17:40	16:60	16:20	15:60	14:80	13:—

F korpa 5-40 frt.
C korpa 4-70 frt.

Rozsliszt 100 kgm. után Budapesten szállítva:

0	1	2	3
14-00	13-00	12.60	10-00

NYILT-TÉR.*

OLCSÓ PÉNZ!

Törlesztéses jelzálog kölcsön

1000 frttől fölfelé

4 $\frac{1}{2}$ % kamat mellett
kapható

FÖLDEKRE + + +

és

+ + + + **székesfehérvári**

HÁZAKRA is. + + +

A kölcsön összeg ki-
fizetése nem jelzálog pa-
pirokban, hanem

készpénzben

történik.

Fenntartásoknál fennálló tartozások
konvertáltak.

Érdekelteknek bővebb felvilágo-
sítást nyújt

Németh Ödön

az „Unio Catholica” főfelügyelője.

Székesfejérvár, Szent-István-utca 3. szám.

* E rovathoz közzétételért teletöltséget nem vállal a szerkesztőség. 7-

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Khón Mór. H-n. Örömmel vesszük a hírt, hogy városunkban megtelepedett; reméljük, hogy Olga kisasszony még jobban örül. Zseniális eszméje hámulattal töltött el bennünket. Mindenesetre nem közönséges gondolat a művajnak balzsírból való előállítását s ha beüt, ön millomos lesz. Hogy e czézből személyes összeköttetésbe akar lépni az eszkimókkal, azt mi is helyesnek találjuk. Lantját azonban ne feleddjéthon, mert munkásságára tovább is szívet tartunk. Ime legutóbbi költeménye:

Mandula szemeid' hogy meglátt m Olga,
A szívem azóta senyvedő rabszolga.
Keszervem azóta a teugerhez mérem
Viszont szerelemre piczi szived kérem,

Kilenc esztendeje, hogy utazom vajban
De még soha voltam ily rémitő bajban:
A világ négy táján vajh' hova lyukadjak,
Hogy mély szerelemtől széjjel ne pukkadjak?

Ugy forr a szerelmem mint őszel a jó must,
Azért keresem fel az északi pult,
Majd talán ott felfal egy vén jegesmedve,
S a hó piros lesz, ha kifoly szívem nedve!

Ott zárom le szemem mint boldogult Franklín,
Szemfedőnek jó lesz sárga pettyes janklím,
Sirályok víjjognak jégkoporsóm ormán, —
Mégis iratsz-e engem oh anyagi Olgám?

Esetleg lakásváltoztatását időnként szivesked-
jék velünk tudatni, hogy a tiszteletpéldány küldése
fennakadást ne szenvedjen. A viszontlátásra!

Értesítés.

Van szerencsém a nagyér-
demű közönséget tisztelettel értesí-
teni, hogy

üzlethelyiségemet

jóval

magnagyobbitottam

és költséget nem kimélve a mai
kor igényeinek megfelelőleg ren-
deztem be.

Vasárnap e hó 24-étől kezdve

teljesen elkészült és úgy ezentul
választékos vacsorákkal is szolgálók.

Számos látogatást kér

SAKOLCZAY LAJOS

vendéglős.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel tudomására hozom a m. t.
közönségnek, hogy néhai férjem: Eisen-
barth Ferencz óras, arany, ezüst és ék-
szerüzletét ipam: id. Eisenbarth Ágoston
ur felügyelete alatt tovább folytatni
fogom.

Az üzlet majd egy százados össze-
kötetése a legelső gyárakkal fennmarad
és annak minden ága szakszerű vezetés
alatt állandó és különösen a 14 év óta
állandóan alkalmazott Sarudy Gyula ur,
ki mint üzletvezető továbbra is megmarad
állásában, elismert szakértelemmel kezessé-
get nyújt arra, hogy a 90 év óta fenn-

álló üzlet régi jó hírneve és tekintélye
a t. közönség mindennemű igényeinek pon-
tos és lelkiismeretes kielégítése által fen-
tartassék és biztosíttassék.

Magamat a t. közönség becses párt-
fogásába ajánlva, maradtam tisztelettel
Székesfejérvárott, 1898. július hó 5-én

özv. Eisenbarth Ferenczné

szül. SCHNETZER ANNA,

(Nádor-utca 2.)

3-3

GYŐR SZ. KIR. VÁROS

FELSŐ KERESK. ISKOLÁJA.

A Győr szab. kir város által fentar-
tott Felső kereskedelmi iskola igazgatósága
az 1898/9. iskolai évre jelentkező tanuló-
kat f. évi július és szeptember három
első napján veszi fel, de előjegyzéseket
időközben is elfogad.

A tandíjmentességre igényt formálós
tanulók kérvényeiket aug. 20-ig tartoznak
beadni.

A győri felső kereskedelmi iskola,
mely végzett növendékeinek az egyévi
önkéntesség kedvezményét biztosítja tel-
jesen egyenrangú a volt s a ministeri
rendelet által egyöntetűen „felső keresk.
iskolák”-nak elnevezett, „kereskedelmi
akadémiák”-kal és azonos a külföldi ke-
resk. akadémiákkal is.

A tanulóknak tisztességes családotnál,
mérsékelt díjazás mellett való elhelyezésére
szívesen kezére jár a szülőknek, és bővebb
felvilágosítást is készséggel ad

Győr, 1898. június 10-én.

MATAVOSZKY BÉLA,
igazgató.

Hirdetések

felvételnek kiadóhivatalunkban
jutányos áron.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejérvár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindennemű fürdőczikk: **FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPÓ, — KALAP**
stb. dús választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi francia **kézimunka és kötő anyagok**, felülmulhatatlan

francia szabású **mellfűzőit**. Szintartó angol **batiszt zsebkendő** tuc. 1 frt. (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő utolsó divatu angol napernyők és antucásban.

FÉRFI ING, GALLER és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Seappan, illatszerek, orrszények, szivar és szivarok táskák szelid kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel **Ullmann és Weisz.**

Ajánljuk a római katolikus egyéneknek
AZ
„UNIO CATHOLICA”

biztosítási szövetkezet

TÜZ ÉS JÉGKÁROK ELLENI BIZTOSÍTÁSNÁL.

Olcso díjak! ————— Jó feltételek!

CSAK RÓMAI KATHOLIKUSOK * * * * *
* * * * * BIZTOSÍTÁSA FOGADTATIK EL.

Az „UNIO CATHOLICA” dunántúli felügyelőségének vezetője

NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.

————— BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL A SZERKESZTŐSÉG. —————

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos s kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nádszékek, függönytartók, matracok, lószőr és tengerifüvel tömve — a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindenemű asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint. Ugyazinté ruganyos matracok és rolleták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

ELADÓ HÁZ.

Egy 8—9 évig adómentes 1000 frtot jövedelmező ujonan épült

HÁZ

nagy udvar, kert és kitünő ivóvizet szolgáltató kuttal, istálóval — szabad kézből jutányos áron

ELADÓ!

Tudakozódhatni Szirkovits G. M.
Kossuth-utcai üzletében és a háznál
Zöldfa-utca 27. szám alatt.

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében

Székesfehérvár, (Pollák czipésszel szemben)

a tavaszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meg-
lepő olcsó áráért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30	rőfös kitünő minőség	ezelőtt 7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 „ kanavász 30	„ „ „	„ 7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi 50	„ „ „	„ 25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel

STEININGER SÁNDOR.

Nyomatott Számmér Imrénél, Székesfehérvárott.